

Czasownik **can** wyrażający zdolność, umiejętność posiada formę czasu przeszłego w postaci 'could' np.

We couldn't help you last week but we can do it today.

'Can you play chess?' 'Well, I could a few years ago but I can't now.'

Czasownik **could** odnosi się do teraźniejszości lub przyszłości tylko w trybie przypuszczającym np.

Could you look after my baby if I asked you to?

I couldn't learn to speak Chinese even if I tried hard.

'Could' występuje również pod postacią pytania wyrażającego uprzejmą prośbę np.

Could you lend me a few pounds?

Could you give us a helping hand?

Be able to stanowi formę alternatywną dla czasownika 'can' w czasie teraźniejszym lub 'could' w czasie przeszłym np.

Can you jump high? = Are you able to jump high?

Mick cannot answer this question = Mick isn't able to answer this question

We could calculate the costs. = We were able to calculate the costs.

Could Joan dress herself as a child? = Was Joan able to dress herself as a child?

Wyrażenie 'be able to' w czasie przeszłym używane jest szczególnie w odniesieniu do czynności pojedynczej np.

There was snow all around, but we were able to find our way easily.

I was able to record the song although my tape recorder wasn't working properly.

Forma 'be able to' występuje zamiast czasownika 'can' w czasach:

- 'Future Simple' np.

We will be able to visit you next month.

Will Gregory be able to repair the fridge?

If I win the prize, I will be able to buy a new car.

We won't be able to finish the job by six p.m.

- 'Present Perfect' np.

I have been able to play the guitar since I was ten.

How long has she been able to speak German?

We haven't been able to go abroad since 1989.

- 'Past Perfect' np.

I had been able to run fast before I damaged my tendon.

She hadn't been able to understand maths until she started taking private lessons.

May - might	⇒ 70
--------------------	------

Czasowniki modalne 'may' i 'might' służą do wyrażenia przypuszczenia lub możliwości w czasie teraźniejszym lub przyszłym. Forma 'might' wzmacnia niepewność danego przypuszczenia np.

I don't know this man at all. He might be a new worker here.

John may be in the canteen now, but I'm not sure.

'When is Louis coming back?' 'I don't know exactly. He might come back next week.'

Czasowniki 'may' oraz 'might' mogą także wyrażać przypuszczenie w postaci czynności trwającej np.

'What is Ben doing?' 'He may / might be sitting in the garden.'

Hurry up! Your friends may already be waiting for you.

'Might' występuje w trybie przypuszczającym lub po czasowniku w czasie przeszłym (mowa zależna) np.

She might help you with maths if you asked her to.

What might happen if I touched the fuse?

Debbie said she might be busy in the evening.

We knew there might be problems with communication.

May - be allowed to	⇒ 71
----------------------------	------

Czasownik 'may' wyrażający pozwolenie lub zakaz wykonania danej czynności odnosi się do czasu teraźniejszego lub przyszłego. Forma 'might' stosowana jest tylko w trybie przypuszczającym lub po czasowniku w czasie przeszłym (mowa zależna).

Be allowed to - jest wyrażeniem alternatywnym dla czasownika 'may' w czasie teraźniejszym np.

I may smoke cigarettes. = I am allowed to smoke cigarettes.

May they play here? = Are they allowed to play here?

'Be allowed to' występuje w czasach 'Perfect', 'Past' oraz 'Future', w których czasownika 'may' nie stosuje się. Zwrot ten używany jest szczególnie w odniesieniu do czynności pojedynczej np.

I showed the membership card and I was allowed to enter the club.

We weren't allowed to spend the night outside the boarding house.

W znaczeniu pozwolenia lub zakazu w czasie przeszłym zamiast 'be allowed to' można zastosować czasownik 'could' np.

I was allowed to copy the files. = I could copy the files.

They weren't allowed to use the room. = They couldn't use the room.

Zastosowanie 'be allowed to' w czasach 'Perfect' i 'Future'.

Czasownik modalny 'may' nie występuje w czasach 'Future' oraz 'Perfect'. W tych konstrukcjach 'may' zastępowany jest wyrażeniem 'be allowed to' np.

Simon has been allowed to borrow books from the library since he became a student.

We hadn't been allowed to go abroad until the regulations changed.

I haven't been allowed to drive since the accident.

Unless you sign the petition, you won't be allowed to take part in the meeting.

By tomorrow, he will have been allowed to stay out of hospital for ten days.

Must - have to	⇒ 72
-----------------------	------

Czasownik modalny '**must** - musieć' służy do wyrażania konieczności w czasie teraźniejszym oraz przyszłym np.

I must hurry up now.

You must talk to the professor tomorrow.

W znaczeniu wyrażającym konieczność czasownik 'must' występuje tylko w zdaniach twierdzących i pytających np.

'Must we clean the paths, too?' 'Yes, you must do it everyday.'

Mrs McGrath must cook meals for all her children.

Forma zaprzeczona '**must not** - mustn't' wyraża zakaz np.

Soldiers mustn't leave the barracks without permission.

'**Have to** - musieć' służy do wyrażania konieczności we wszystkich czasach, stanowiąc formę zastępującą 'must' w czasach 'Future', 'Past', oraz 'Perfect' np.

'I must do my homework now.' 'I will have to do mine tomorrow.'

'We must write a report today.' 'We had to write one last week.'

'I must learn hard now.' 'I have had to learn hard for two years now.'

'**Must**' służy najczęściej do wyrażania konieczności narzuconej przez drugą osobę np.

A boss to a worker: 'You must remember about the regulations.'

A teacher to a pupil: 'You must rewrite your exercise.'

'**Have to**' służy do wyrażenia konieczności przez osobę, której bezpośrednio dotyczy np.

A worker: 'I have to remember about the regulations.'

A pupil: 'I have to rewrite my exercise.'

Czasownik 'have to' częściej używany jest do wyrażania konieczności regularnych, natomiast 'must' wyraża zwykle konieczność w przypadku pojedynczym lub traktowaną jako niezwykle pilną np.

We have to feed the geese twice a day.

Alan usually pays the bills, but he's away, so I must do it this time.

! Czasownik **'have to / had to'** ma postać zwykłego czasownika, dlatego pytanie oraz przeczenie do niego tworzy się za pomocą operatorów czasu teraźniejszego oraz przeszłego - 'do / did' - nie poprzez inwersję np.

Do you have to buy tickets everyday?

We don't have to replace the wiring so often.

Did your sister have to find a new job?

I didn't have to ask my parents for money.

Mustn't - needn't - don't have to	⇒ 73
--	------

Czasownik modalny **'need - musieć'**, wyrażający konieczność w czasie teraźniejszym lub przyszłym występuje najczęściej w złożonych zdaniach twierdzących np.

I think I need ask her for permission.

'Need' występuje częściej pod postacią zaprzeczenia **'needn't'**, wyrażając brak konieczności w czasie teraźniejszym lub przyszłym np.

George needn't come to work on Saturday.

We needn't exchange any more money.

Czasownik **'needn't'** występuje często jako określenie braku konieczności wyrażone przez inną osobę np.

Mike: 'How about cleaning the stove?'

Adam: 'You needn't do it. Someone else will clean it.'

Anne: 'Shall I mind the baby this evening?'

Betty: 'No, you needn't come tonight.'

! Czasownik **'need'** może wystąpić zarówno w postaci czasownika modalnego, jak i czasownika zwykłego. Jako czasownik modalny **'need'** zachowuje wszystkie cechy tej grupy np.

'Need I work overtime this week?'

'No, you needn't stay longer in the office.'

Jako zwykły czasownik **'need'** może wystąpić w każdej formie czasowej wraz z pełnym bezokolicznikiem czasownika, tworząc pytania oraz zaprzeczenia przy użyciu operatorów np.

We needed to replace the faulty circuit.

Did Helen need to ask for help?

You will need to talk to the teacher soon.

Mike doesn't need to take the dog for a walk.

I have been needing you badly.

'Mustn't' - służy jedynie do wyrażenia zakazu w czasie teraźniejszym lub przyszłym np.